

Atelier Circulair

Lerend netwerk voor Circulair en Veranderingsgericht Bouwen

HET PROJECT IN HET KORT

Wat als we bij de sloop van een gebouw niet meteen aan afval denken, maar aan **een rijk pakket grondstoffen en bouwproducten die vrijkomen voor hergebruik**? Het kán, als ontwerpers daarmee rekening houden **van bij de start van hun concept** en er wordt gekozen voor de juiste bouwmaterialen en -technieken. Die innovatieve manier van denken kan een gunstig effect hebben op onze **ecologische voetafdruk** en zet zowel producenten, ontwerpers als bouwers aan tot **vernieuwing**.

De **interesse in circulair en veranderingsgericht bouwen groeit** en opdrachtgevers van bouwprojecten schuiven het steeds vaker naar voren als **prioriteit**. Onderzoekers en voorlopers hebben al veelbelovende stappen gezet, maar om van een échte cultuuromslag te spreken, moet die **kennis op een bredere schaal verspreid** worden.

Daarom hebben architectenorganisatie NAV en het TRANSFORM Research Team van VUB het project Atelier Circulair opgericht. Het doel is tweedelig. Enerzijds willen we de **kennis** van architecten en ingenieurs **over circulair en veranderingsgericht bouwen verhogen** en **kennisdeling aanwakkeren** via een **lerend netwerk** waarin voorlopers en volgers elkaar ontmoeten.

Anderzijds willen we ook een **aantal acties** ondernemen die meer gericht zijn op het sensibiliseren en informeren van een **breder doelgroep** ingenieurs en architecten, bijvoorbeeld via **infoavonden** of via artikels in (vak)tijdschriften, thema-uitgaves, websites en digitale nieuwsbrieven.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2018-161
 Looptijd: 12/2019 tot 12/2020
 Subsidiebedrag: € 100.000

Een project van:

Netwerk Architecten Vlaanderen

Samen met:

VUB Architectural Engineering

[naar de databank >](#)

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- 1 We organiseerden **twee startevents** waar bijna 300 architecten en ingenieurs **kennis maakten met het concept circulair bouwen** en inzicht verkregen in de basisconcepten, de Vlaamse context en de rol van de architect in dit verhaal.
- 2 Via twee trajecten van ons **lerend netwerk 'Atelier Circulair'** konden telkens 30 architecten tijdens acht maandelijks bijeenkomsten hun ervaringen delen rond circulair en veranderingsgericht ontwerpen én bijleren van experts ter zake.
- 3 We brachten een **pocket** uit: **'Circulair en Veranderingsgericht bouwen voor ontwerpers'**. Het omvat een overzicht van verschillende ontwerpstrategieën, -kwaliteiten en -concepten en telt een aantal belangrijke inzichten van ontwerpers, onderzoekers en organisaties.
- 4 We maakten een **reportage** waarin we **drie inspiratieprojecten** met circulaire bouwprincipes toelichtten: een internaat, een eengezinswoning en een kantoorgebouw.

KERNCIJFERS

298

deelnemers infosessies

60

deelnemers Atelier Circulair

3.170

pockets verspreid

3.200

lezers vakpers bereikt

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

- 1 Ondanks alle inspanningen om met technische oplossingen het circulaire potentieel te verbeteren, moeten we momenteel nog vaststellen dat er erg **weinig materiaal in de kringloop blijft**, door factoren die **buiten de macht van de architect liggen**.
- 2 Veel **technische normen zijn zeer gedetailleerd en specifiek**, wat het hergebruik van tweedehands bouwmaterialen **bemoeilijkt**. Maar ontwerpers met oog voor opportuniteiten kunnen met de nodige creativiteit toch enkele materialen in de kringloop houden.
- 3 **Instrumenten** die bouwheren en ontwerpers effectief ondersteunen om het **circulaire potentieel** van hun projecten te realiseren en daarover de **dialogo** te voeren, worden door hen **warm onthaald**.
- 4 **Circulair bouwen is een blijver**. Het is een structurelere verandering dan de energie(r)evolutie van de vorige jaren: niet enkel de technische uitwerking van gebouwen verandert, maar ook de vorm van samenwerken, met nieuwe rollen en businessmodellen.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

Aangezien **de vraag groot blijft** vanuit onze doelgroep om informatie te krijgen over zowel de basisprincipes als de nieuwe ontwikkelingen binnen het circulair bouwen, hebben we besloten om in **2021 opnieuw een lerend netwerk** te organiseren.

Ook blijven we inzetten op **informatiedeling** door middel van artikels en informatiesessies rond circulair bouwen.